

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets Jutfaseweg 178

projectnummer: 249.31.50.00.00

Onderwerp: Beknopte natuurtoets Jutfaseweg 178 Utrecht

Datum: 23-07-2020

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is voornemens om op de locatie aan de Jutfaseweg 178 in Utrecht circa 38 woningen te realiseren. Hiervoor wordt een planologische procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het project te toetsen is een beknopte natuurtoets met veldbezoek en bronnenonderzoek uitgevoerd. Het doel van de beknopte natuurtoets is om na te gaan of aanvullend onderzoek ten aanzien van beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Het veldbezoek is uitgevoerd door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs en tevens is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Het bezoek heeft plaatsgevonden op 22 juli 2020. De weersomstandigheden waren: half bewolkt, droog, bij een zwakke wind en circa 21 °C.

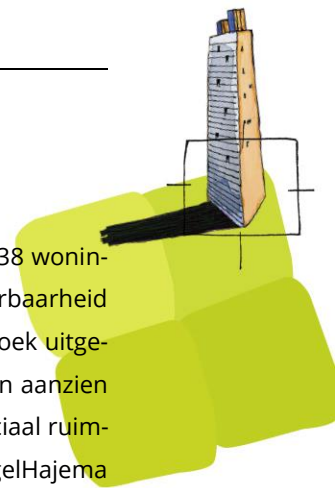
PROJECTGEBIED

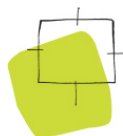
Het projectgebied heeft betrekking op het monument aan de Jutfaseweg 178 te Utrecht en de daaraan grenzende bedrijfsgebouwen en woningen. Verder behoort de bestrating om de bebouwing tot het projectgebied. Het projectgebied grenst aan de oostzijde aan de Jutfaseweg. Aan de zuid-, west- en noordzijde grenzen huizenblokken aan het plangebied.

De muren van de bebouwing zijn opgetrokken uit bakstenen zonder open stootvoegen, maar wel met op een aantal plaatsen ventilatievoegen. De daken bestaan enerzijds uit platte daken met bitumen dakbedekking en plaatmateriaal en anderzijds uit schuine daken met dakpannen. Tussen de muren en het dak zijn her en der houten dakranden, trespas plaatmateriaal en metalen damwandplaten aanwezig. De enige beplanting in het projectgebied bestaat uit enkele geveltuintjes. Bomen en oppervlaktewater zijn niet aanwezig in het projectgebied.

Het voornemen bestaat uit de realisatie van circa 38 nieuwe woningen, waarbij een deel bestaat uit appartementen en een deel uit grondgebonden woningen. Hiertoe wordt het monument in het plangebied gerenoveerd, waarbij op de begane grond acht onzelfstandige woonruimten worden gerealiseerd.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

seerd. De overige bebouwing wordt gesloopt ten behoeve van nieuwbouw. Verder worden de tuinbeplanting en bestrating verwijderd.

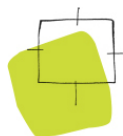

Impressie van het projectgebied op 22 juli 2020

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreft:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);

- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatstgenoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

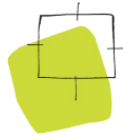
INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna² blijkt dat binnen een straal van een km rond het projectgebied verschillende beschermde planten- en diersoorten bekend zijn (NDFF, 22 juli 2020 16:50:38). Het betreft vogels met jaarrond beschermde nesten, amfibieën, vleermuizen, de plantensoort katuizeranjer en de dagvlindersoort grote vos. In de onderstaande tekst worden de relevante soorten per soortgroep besproken.

De vegetatie in het projectgebied is zeer beperkt en bestaat uit enkele geveltuintjes en planten die tussen de bestrating groeien. Bij het veldbezoek zijn onder meer Canadese fijnstraal, paardenbloem, kompassla, kruipertjes, klimopklokje, hibiscus en opslag van iep aangetroffen. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke omstandigheden. Geschikt biotoop voor de uit de omgeving bekende katuizeranjer, een soort van voedselarme en kalkrijke bodems, ontbreekt in het projectgebied en de soort is niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Ook andere beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen.

Uit de omgeving van het projectgebied is het voorkomen van verschillende soorten vogels met jaarrond beschermde nesten bekend (NDFF). Tijdens het veldbezoek zijn geen vogels met jaarrond beschermde nesten waargenomen. De pannendaken bieden echter wel potentiële nestplaatsen voor zowel huismus als gierwaluw. Voor huismus zijn bij de dakgoten en rond enkele dakkapellen geschikte openingen aanwezig en voor gierwaluw is toegang tot het dak bij onder andere de nokvorsten en overhangende gevelpannen aanwezig. Nesten van andere gebouwbewonende vogels met jaarrond beschermde nesten kunnen worden uitgesloten in het plangebied en door het ontbreken van bomen kunnen ook nesten van boombewonende soorten als sperwer uitgesloten worden. Door het vrijwel ontbreken van beplanting vormt het projectgebied hooguit marginaal geschikt foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

In en op de bebouwing van het projectgebied kunnen mogelijk ook enkele algemene vogelsoorten broeden waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, zoals spreeuw, Turkse tortel en kauw.

De bebouwing in het plangebied is her en der toegankelijk voor gebouwbewonende vleermuissoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger (NDFF). Zo zijn er openingen aanwezig tussen de muren en houten dakrand en achter metalen damwandplaten. Verder zijn op enkele plaatsen ventilatievoegen aanwezig die vleermuizen toegang bieden tot de bebouwing, en kunnen vleermuizen onder het dak komen, bijvoorbeeld bij overhangende gevelpannen. Boombewonende vleermuissoorten kunnen worden uitgesloten door het ontbreken van bomen.

Het plangebied vormt door het vrijwel ontbreken van vegetatie geen hoogwaardig foerageergebied voor vleermuizen. Vanwege het ontbreken van watergangen en bomen zal het plangebied geen onderdeel vormen van een belangrijke vliegroute van vleermuizen.

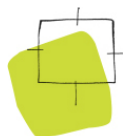
Het projectgebied is voor grondgebonden zoogdieren vanwege het vrijwel ontbreken van vegetatie weinig aantrekkelijk. Beschermden grondgebonden zoogdiersoorten zijn ook niet uit de omgeving van het plangebied bekend (NDFF). Er is een kleine kans dat in het projectgebied een soort als huisspitsmuis voorkomt. Voor deze soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Utrecht een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Niet-vrijgestelde (en dus beschermde) grondgebonden zoogdiersoorten, zijn niet bekend uit de omgeving (NDFF) en bovendien zijn tijdens het veldbezoek geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van niet-vrijgestelde zoogdiersoorten.

Het plangebied is door het ontbreken van water en het grotendeels ontbreken van vegetatie ongeschikt als permanent leefgebied van amfibieën. Hooguit een enkel zwervend exemplaar van een algemene soort als gewone pad wordt in het projectgebied verwacht. Voor deze algemene amfibieënsort geldt in de provincie Utrecht een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Het projectgebied is gezien de inrichting ongeschikt voor beschermde vissen, ongewervelden en reptielen.

TOETSING

Om te bepalen of jaarrond beschermde nestplaatsen van huismus en gierzwaluw aanwezig zijn, is nader onderzoek naar deze soorten nodig. Ook is nader onderzoek noodzakelijk naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen, waaronder laatvlieger. Op basis daarvan kan worden bepaald of een ontheffing van de Wet natuurbescherming (Wnb) nodig is.

Het plangebied vormt hooguit marginaal foerageergebied voor huismus en vleermuizen door het vrijwel volledig ontbreken van vegetatie. Bovendien is in de directe omgeving in ruime mate alternatief en hoogwaardiger foerageergebied aanwezig, zoals in het park aan de overzijde van de Vaartsche Rijn. Een negatief effect op huismus of vleermuizen door verlies van foerageergebied is niet aan de orde.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels in het projectgebied en de directe omgeving kunnen worden vernietigd of verstoord. Dit is bij wet verboden. Vernietiging en verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen tot slot enkele verblijfplaatsen van enkele algemene amfibieën en zoogdiersoorten worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Utrecht. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor het onderhavige projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

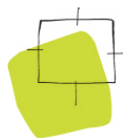
WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent.

Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het nationale natuurbeleid. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is uitgewerkt in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en de Provinciale Ruimtelijk Verorde-

ning van de Provincie Utrecht 2013. In het NNN staat natuur voorop en ontwikkelingen zijn daarom alleen onder strikte voorwaarden toegestaan. Nieuwe ontwikkelingen in het NNN mogen per saldo niet leiden tot significante aantasting van het NNN, tenzij er een groot openbaar belang is én alternatieven ontbreken ('Nee, tenzij'-regime).

NATUUR BUITEN HET NNN

Naast het NNN wijst de provincie Utrecht ook landbouwgronden aan als Groene Contour. Gronden die zijn aangewezen als Groene Contour wil de provincie Utrecht omvormen tot natuurgebied om daarmee het NNN te versterken. Na realisatie wordt de nieuwe natuur opgenomen als onderdeel van het NNN.

INVENTARISATIE

De gronden van het projectgebied zijn niet aangewezen als in het kader van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid beschermd gebied. Op circa 8 km ten noorden van het projectgebied ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, de Oostelijke Vechtplassen. De dichtstbijzijnde NNN-gebieden liggen op meer dan 2 km afstand ten (noord)oosten van het projectgebied. Gebieden die onderdeel vormen van de Groene Contour liggen op nog grotere afstand.

TOETSING

Gezien de grote afstand, de inrichting van het tussenliggende gebied met bebouwing, wegen en de aard van de ontwikkeling, zijn veel potentiële effecten, zoals verstoring door verlichting, geluid of trillingen op het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen op voorhand uit te sluiten. Alleen een effect van stikstofdepositie kan theoretisch over grotere afstanden optreden. In de handreiking 'Woningbouw en AERIUS' van de Rijksoverheid wordt aangegeven dat de bouw van minder dan 50 woningen op meer dan 7 km afstand van het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied, niet leidt tot een toename van stikstofdepositie van meer dan 0,00 mol. Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen door de afstand van 8 km en door de bouw van minder dan 50 woningen dan ook uitgesloten worden.

Gezien de ligging van het projectgebied op grote afstand van het NNN of de Groene Contour en de aard van het plan, zijn geen negatieve effecten te verwachten op dergelijke gebieden. Het project is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van het veldbezoek d.d. 22 juli 2020 en het raadplegen van bronnen is een nog onvoldoende beeld verkregen van de natuurwaarden. Er is nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid van beschermde nest- en verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw en vleermuizen (waaronder laatvlie-

ger). Op basis van het nader onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing van de Wet natuurbescherming (Wnb) moet worden aangevraagd.

Verder komt uit het onderzoek naar voren dat bij de uitvoering van het project rekening dient te worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Gezien de ligging van het projectgebied ten opzichte van de beschermde gebieden en de aard van de ontwikkelingen, kunnen negatieve effecten op in het kader van Wnb en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid beschermde gebieden op voorhand worden uitgesloten. Een vergunning van de Wnb is niet nodig. Een nadere analyse van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is eveneens niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de provinciale ruimtelijke verordening.